

mgr Izabela Pietrowska

Streszczenie rozprawy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Teresy Zaniewskiej pt. *Zasoby polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się warunkujące ich powodzenie edukacyjne*

Przedmiotem rozważań są zasoby polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się warunkujące ich powodzenie edukacyjne. W części teoretycznej pracy przedstawiono badany problem w literaturze przedmiotu. Według teorii salutogenezy Aarona Antonovsky'ego oraz teorii zachowania zasobów Stevana E. Hobfolla można dokonać selekcji (z uwzględnieniem specyfiki podejmowanego zagadnienia) i wyróżnić główne zasoby wewnętrzne, którymi są samoocena i poczucie koherencji, oraz zasoby zewnętrzne, do których należą uzyskane wsparcie i otrzymana pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Głównym celem poznawczym ilościowych badań własnych stało się ustalenie zasobów badanych polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się warunkujących ich powodzenie edukacyjne w szkołach wyższych. Badania przeprowadzono wśród 2026 polskich i brytyjskich studentów ze zdiagnozowanymi specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się oraz bez tych zaburzeń. Wśród respondentów 260 studentów miało zdiagnozowane specyficzne zaburzenia w uczeniu się. Między innymi wyniki analizy czynnikowej wskazują, że zmienne samoocena, wsparcie, pomoc i wiek mają pozytywny i statystycznie istotny wpływ na powodzenie edukacyjne badanych polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się. Dodatkowo model regresji strukturalnej (analiza ścieżki) przedstawia oddziaływanie wybranych zmiennych na powodzenie edukacyjne oraz sieci zależności między zmiennymi i siły tych zależności. Na podstawie testowania hipotez badawczych można wnioskować, że poziom powodzenia edukacyjnego w szkołach wyższych badanych polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się, którzy mają wysoki poziom samooceny, silne poczucie koherencji, szeroki zakres uzyskanego wsparcia w szkołach wyższych oraz szeroki zakres otrzymanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jest istotnie statystycznie wyższy od poziomu powodzenia edukacyjnego w szkołach wyższych badanych polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się, którzy mają niski poziom samooceny, słabe poczucie koherencji, wąski zakres uzyskanego wsparcia w szkołach wyższych oraz wąski zakres otrzymanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej ($p < 0,05$). Ujawnienie tego związku ma wartość zarówno naukową, jak i praktyczną. Analiza polskiej i zagranicznej literatury oraz wyniki badań

własnych doprowadziły do realizacji celu praktycznego, czyli sformułowania zakresu wsparcia polskich i brytyjskich studentów ze specyficznymi zaburzeniami w uczeniu się, które przyczyni się do zwiększenia ich powodzenia edukacyjnego w szkołach wyższych. Podjęte zagadnienie jest zatem niezwykle aktualne i istotne.

ABSTRACT

The subject of the consideration are the resources which determine educational success of Polish and British higher education students with specific learning difficulties. The theoretical part of the doctoral dissertation presents the problem under research in the subject literature. According to the theory of salutogenesis of Aaron Antonovsky and the theory of conservation of resources by Stevan E. Hobfoll, it is possible to make a selection (taking into account the specificity of the undertaken issue) and distinguish the following main internal resources, which are: self-esteem, sense of coherence, and external resources, which include: obtained support, received psychological and pedagogical help. The main cognitive aim of own quantitative research was to set the resources of the surveyed Polish and British higher education students with specific learning difficulties which determine their educational success. The research was conducted among 2026 Polish and British higher education students with specific learning difficulties and without these difficulties. Among the respondents, 260 students have had the diagnosed specific learning difficulties. Among other things, the results of the factor analysis indicate that the variables as self-esteem, support, help, age have a positive and statistically significant influence on the educational success of the surveyed Polish and British higher education students with specific learning difficulties. Additionally, the structural regression model (path analysis) shows the impact of the selected variables on educational success and the networks of relationships between variables and the strength of these relationships. Based on the testing of the research hypotheses, it can be concluded that the level of educational success of the surveyed Polish and British higher education students with specific learning difficulties who have high level of self-esteem, high sense of coherence, high range of support obtained in higher education institutions and high range of received psychological and pedagogical help, is statistically significant higher than the level of educational success of the surveyed Polish and British higher education students with specific learning difficulties who have low level of self-esteem, low sense of coherence, low range of support obtained in higher education institutions and low range of received psychological and pedagogical help ($p < 0,05$). The revelation this relationship has both scientific and practical

value. The analysis of Polish and foreign literature and the results of own research led to the realization of the practical aim, i.e. the formulating the range of support for Polish and British higher education students with specific learning difficulties, which will contribute to increase their educational success in higher education institutions. Thus, the undertaken issue is extremely up-to-date and significant.